

„Poznato je da pozorišta, Šekspira rade onda kada imaju glumca koji može da bude glavni lik. U podjeli za predstavu koja je ostala moja neostvorena želja, Veljko Mandić je trebao da bude kralj Lir. Kakav bi to Lir bio, živi Lir, kadar da ljepotu i dubinu Šekspirove istine donese iz vlastitog bića! Zato budući glumci i ljudi od pozorišta uopšte, moraju znati kakvi su velikani koračali našom pozorišnom scenom. To ih obavezuje da idu stopama tih velikana, utemeljivača crnogorskog pozorišta. Da se bore za ovu nagradu, pečat dara i uzdarja“.

Nikola Vavić

(Iz telegrama Nikole Vavića, laureta nagrade „Veljko Mandić“, istaknutog crnogorskog reditelja, koji je bio direktor drame nekadašnjeg Narodnog pozorišta u Nikšiću)

Organizator i producent

JU Nikšićko pozorište

Savjet Festivala

Milorad Jovanović (predsjednik)

Dragica Milić

Goran Bulajić

Tanja Perišić

Zoran Bulajić

Vojislav Krivokapić

Milan Korać

Selektor Festivala

Zoran Bulajić

Žiri Festivala

Petar Pejaković (predsjednik)

Mirko Vlahović, član

Sreten Mitrović, član

Organizator

Tanja Perišić

Moderator razgovora o predstavama

Vanja Kovačević

Vizuelni identitet

Milka Delibašić

Nagrade Festivala

Grand prix za najbolju žensku ulogu

Grand prix za najbolju mušku ulogu

Grand prix za najbolji partnerski odnos na sceni

Grand prix za najbolju epizodnu žensku ulogu

Grand prix za najbolju epizodnu mušku ulogu

Pokrovitelji

Vlada Crne Gore / Ministarstvo kulture i Opština Nikšić

Prodaja karata

Biletarnica Nikšićkog pozorišta, od 8, 00 do 20, 00 h

Tel. 040/213- 566, 068/241 - 701

Program Festivala

02.11. (ponedjeljak)

Nikšićko pozorište, 20,00 h

Svečano otvaranje Festivala / pozdravna riječ predsjednika Opštine Veselina Grbovića i dodjela nagrade „Veljko Mandić“

Nikšićko pozorište

BILO JEDNOM U MAJU

Tekst: Žolt Požgaj

Adaptacija i režija: Goran Bulajić

Scenografija: Anka Gardašević

Kostimografija: Jelena Đukanović

Muzika: „Autogeni trening“

Uloge:

Kristina Stevović

Gordana Mićunović

Nikola Vasiljević

Stevan Radusinović

Jovan Krivokapić

Miloš Pejović

Boban Čvorović

Nebojša Vulcanović

Off program

Razgovor o predstavi / press – foaje Nikšićkog pozorišta, 22, 00 h

03.11. (utorak)

Nikšićko pozorište, 20,00 h

Narodno pozorište - Beograd i Šabačko pozorište

BIZARNO

Tekst: Željko Hubač

Režija: Snežana Trišić

Scenografija: Darko Nedeljković

Kostimografija: Marina Medenica

Kompozitor: Srđan Marković

Uloge:

Igor Đorđević

Nikola Vujović

Miloš Đorđević

Sonja Milojević

Suzana Lukić

Off program

Razgovor o predstavi / press – foaje Nikšićkog pozorišta, 22, 00 h

Program Festivala

04.11. (srijeda)

Nikšićko pozorište, 20,00 h

Sarajevski ratni teatar (SARTR) i Internacionalni teatarski

Festival MESS – Scena MESS

BRAŠNO U VENAMA

Tekst: Igor Štikš

Dramaturgija: Dubravka Zrnčić Kulenović

Režija: Boris Liješević

Scenografija: Vedran Hrustanović

Kostimografija: Lejla Hodžić

Muzika: Duško Šegvić

Uloge:

Miki Trifunov

Kača Dorić

Izudin Bajrović

Admir Glamočak

Selma Alispahić

Jasenko Pašić

Off program

Razgovor o predstavi / press – foaje Nikšićkog pozorišta, 22, 00 h

05.11. (četvrtak)

Nikšićko pozorište, 20,00 h

Crnogorsko narodno pozorište

Podgorica

URNEBESNA TRAGEDIJA

Tekst: Dušan Kovačević

Režija i izbor muzike: Veljko Mićunović

Scenografija i kostimografija: Miodrag Tabački

Uloge:

Ana Vujošević

Mladen Nelević

Vule Marković

Nada Vukčević

Branimir Popović

Branka Stanić

Mete Jovanovski

Mišo Obradović

Momo Pićurić

Off program

Razgovor o predstavi / press – foaje Nikšićkog pozorišta, 22, 00 h

Program Festivala

06.11. (petak)

Nikšićko pozorište, 20,00 h

NU Dramski teatar – Skopje

2012 - POSLJEDNJI MAKEDONCI

Tekst i režija: Sašo Milenovski

Asistent režije: Bojan Trifunovski

Kostimografija i scenografija: Tihomir Spirovski

Muzički saradnici: Velika Stojkova Serafimovska i Marko Kolovski

Koreografija: Ljupčo Manevski i Snežana Balkanska

Kompozitor: Venko Serafimov

Uloge:

Biljana Beličanec Aleksić

Sanja Arsovska

Biljana Dragičević Projkovska

Trajanka Ilieva

Rubens Muratovski

Zoran Ljutkov

Igor Angelov

Off program

Razgovor o predstavi / press – foaje Nikšićkog pozorišta, 22, 00 h

07.11. (subota)

Nikšićko pozorište, 20,00 h

JU Nikšićko pozorište

PERSONE NON GRATE

Tekst i režija: Obrad Nenezić

Scenografija: Darko Musić

Kostimografija: Nikolina Mijušković

Muzika: Milutin Radonjić

Dizajn: Milovan Kadović

Uloge:

Branka Stanić

Nikola Vasiljević

Karmen Bardak

Aleksandar Radulović

Mihailo Perošević

Off program

Razgovor o predstavi / press – foaje Nikšićkog pozorišta, 22, 00 h

Dodjela nagrada i svečano zatvaranje Festivala / 22,30 h

...Večeras na programu...

„Bizarno“ - priča o novom brutalizmu

Beogradsko Narodno pozorište i Šabačkog pozorišta, na XII „Međunarodnom festival glumca Nikšić 2015“, predstavice se sa komadom „Bizarno“. Ta koprodukcijska drama rađena je po tekstu **Željka Hubača**, poznatog dramskog pisca iz Srbije. Režiju potpisuje **Snežana Trišić**. Scenografiju je uradio **Darko Nedeljković**, kostimografiju **Marina Medenica**, a kompozitor je **Srdan Marković**. Uloge su povjerene glumačkoj ekipi: **Igoru Đorđeviću**, **Nikoli Vujoviću**, **Milošu Đorđeviću**, **Sonji Milojević** i **Suzani Lukić**.

Hubačeva drama „Bizarno“ je 2010. godine, na regionalnom festivalu u Bosni i Hercegovini proglašena najboljim savremenim tekstom. Njeno dijaloško štivo i pojedinačni zapleti u sva tri segmenta,

prema ocjeni mr Svetislava Jovanovića, poznatog teatrologa, upućuju na realističku konvenciju. Najbitnija strategija u oneobičavanju ovakve konvencije, kaže Jovanović, jeste piščev „tretman realizma kao sofisticirane igre s otvorenim ishodom. Realističke propozicije dovode do ekstrema, ne samo dosljednim sukobljavanjem motiva, već i njihovim ironičnim i ciničnim prevrednovanjem. Gotovo neprimjetno, sloj po sloj, oslobađajući dijalog od patetičnosti, ali i postupke likova od (deklarisanih, vidljivih) etičkih načela, autor s lakoćom

preobražava realistički kod zbivanja, u kod svojevrsnog demonskog i praznog karnevala“, naglašava Jovanović. On, takođe cijeni da Hubačev tekst karakteriše opšta utemeljenost bizarnosti, jer „u prvom žarištu autor nudi grotesku, nastavlja farsom, da bi okončao u apsurdu“.

Pozorišna kritika ocjenjuje da predstava „Bizarno“ zadovoljava sve aspekte gledaočevog očekivanja. Rediteljka Trišić je tu dramu na scenu postavila u „tri tragikomične priče koje se dešavaju u novobeogradskom soliteru. I tekst i predstava su dati u maniru novog brutalizma, evropskog stila u dramaturgiji, razvijenog sredinom devedesetih godina“, gdje su u centru zbivanja likovi sa margina: narkomani, ubice, samoubice i kriminalci. Kritika, u osvrtu na režiju ovog komada, navodi da to pozorišno štivo ne bježi „od scenskih surovosti“. Naprotiv, one su na „sceni vrlo eksplicitno prosute. Ono što je rediteljka donijela novo i što je posebno vrijedno u njenom čitanju, jeste uključivanje poetičnih prizora koji unose dragocjene simboličke tonove“. Protagonisti ovog komada utrčavaju „iz lika u lik i posvećeno“ grade „psihološki vjerodostojne portrete žrtava pakla ratova devedesetih godina, ljude koji su otišli u emigraciju, ili bespovratnim putem nasilja i kriminala“.

Hubač, nakon inscenacije svoje drame, gledaocu i čitaocu postavlja, između ostalih, I ova pitanja: „ Da li ste se ovih dana probudili sa osjećajem kao da hodate po ivici provalije? Da li vas je taj produženi efekat života na svakojakim ivicama – egzistencije, ljubavi, sreće, tuge, osmijeha, suza, iščekivanja boljeg – umorio? Ili ste se vać svikli na njega, toliko da je taj i takav život u kojem je horizont iščekivanja u većitoj magli, postao čak i pomalo udoban? Vraćaju li nam se devedesete godine prošlog vijeka kao bumerang? ... Da li je grijeh biti optimista? Da li ... Da li će nas zbog tog ćutanja prozivati pokolenja, koja će biti već dovoljno daleko od zemlje iz koje smo ih istjerali našom indolentnošću? ... Imamo li mi logičan odgovor na makar jedno od tih jutarnjih životnih pitanja? Nemamo. Pa ipak, nastavljamo sa životom i tog jutra. I svakog narednog. Dakle, zaključka nema. Ostala je samo bizarnost filozofskog diskursa. Ili je sve mnogo prizemnije i tako prokletu neizdrživo – bizarno!“

S.M.

...Sa festivalskog repertoara...

Drama „Bilo jednom u maju“ otvorila Festival

Zvanični – takmičarski dio programa XII „Međunarodnog festivala glumca Nikšić 2015“, sinoć je otvorila predstava „Bilo jednom u maju“, iz produkcije Nikšićkog pozorišta. Komad je rađen po tekstu **Žolta Požgaja**, savremenog mađarskog pisca. Adaptaciju i režiju potpisuje **Goran Bulajić**, poznati crnogorski reditelj.

Cjelinu ove „višeznačne“ drame scenski donosi glumica **Kristina Stevović**, koja je i na festivalskom izvođenju pokazala visoko umjeće igre. Njen artizam, gradacijski dopunjuju kolege: **Gordana Mićunović**, **Nikola Vasiljević**, **Stevan Radusinović**, **Jovan Krivokapić**, **Miloš Pejović**, **Boban Čvorović** i **Nebojša Vulcanović**. Oni se pojavljujući u sedam – osam scena i na posebno senzibilan i uvjerljiv način, zajedno sa glavnom protagonistkinjom, približavaju gledaocu ovaj komad o prolaznosti, usamljenosti i otuđenju. Pažnja gledaoca kulminira iz fragmenta u fragment, što je, između ostalog, već na početku inscenacije teksta, reditelj Bulajić imao u zamisli.

„Riječ je o tzv. literarnom pozorištu koje hoće glumca i njegov artizam. Upravo na ovim premisama je zasnovan autorski, teatarski proces, u ovoj predstavi. Bez totalnog glumačkog an-

gažmana u svim nijansama, 'krupnim planovima', od smijeha do suza, ova predstava je skoro nemoguća. Od prve probe glumci su bili 'svoji na svome' i radost glumačkog traganja se gradacijski kretala kroz sve probe. Ja volim glumački poziv i mislim da bez dobre glume i emocija u radu, nema uspješnog rada u pozorištu“, uvjeren je Bulajić. On dodaje da se radi o komadu moderne fragmentarne dramaturgije.

Rediteljski tačno, kroz „izuzetnu montažu precizno napisanih i mogućih situacija, tipiziranih likova, dramu gradacijom vodi u globalnu scensku metaforu o otuđenju i „filozofiji slučaja“.

Tema predstave je univerzalna i tretira prolaznost, usamljenost i otuđenje. Pripovijedanje i dramska igra vezane su za sudbinu žene, koja u potrazi za srećom, nailazi na živote onih koji na kraju budu žrtve te njene potrage. Novinarska kritika, Bulajićevu postavku Požgajevog teksta, vidjela je kao monumentalnu, realističnu, „uz suptilno dodate psihološke, esencijalne začine, djelimično i groteskne“.

Osim zanimljive, savremene priče, izvanredne glume, predstavu prati i dobra scenografija, koju potpisuje Anka Gardašević, kostimografija – djelo Jelene Đukanović i muzika benda „Autogeni trening“.

S.M.

Akcenti razgovora o predstavi „Bilo jednom u maju“

Glumačka predstava koja se tiče života

Predstava „**Bilo jednom u maju**“ iz produkcije Nikšićkog pozorišta, sa kojom je sinoć otvorena prva stranica ovogodišnjeg festivalskog repertoara, prema ocjeni **Vanje Kovačevića**, novinara i publiciste, je pozorišno ostvarenje koje govori o nihilizmu i ravnodušnosti. „Ona je utemeljena u teatar, prije svega zbog savremenog teksta **Žolta Požgaja**, koji govori o potrazi za ljubavlju i nemogućnosti njenog ostvarenja“, kazao je Kovačević. **Goran Bulajić**, reditelj predstave, konstataciju da pozorište potkazuje život, objasnjava svojim stvaralačkim opusom koji u centar stavlja glumca, ali i život uopšte..

Detalj sa razgovora o predstavi „Bilo jednom u maju“

„Ovo je uslovno rečeno glumačka predstava, koja se tiče života, ali montažom je izmještena na drugačiji plan. Montaža je najveća umjetnost XX vijeka. Postala je način mišljenja ne samo na filmu, već i u pozorištu. Požgaj je superiorno demonstrirao isječke života, na granici dokumentarnog i zbog toga predstava dobija novo značenje“, pojasnio je Bulajić, na okruglom stolu, razgovora o predstavi. On je stanovišta da je ova pozorišna priča o otuđenju, koja je u ovoj inscenaciji, prije svega, utemeljena na glumačkom artrizmu. Glumicu Kristinu Stevović, reditelj u ovom komadu vidi „kao centralni tok, u koji se ulijevaju sve druge glumačke energije. Ona ih apsorbuje, amortizuje i na kraju cijelu priču uspješno iznosi“, istakao je Bulajić, dodajući da je u startu bio zadovoljan sa tekstom. Na kraju publika je pokazala da je scensko iščitavanje

Požgajevog teksta dobro odrađeno – čulo se u komentarima razgovora o komadu „Bilo jednom u maju“.

„Nigdje toliko ljudi kao u jednom čovjeku“ - citiranu misao, koja se može primijeniti na glavni lik u predstavi Lizelotu, glumica **Kristina Stevović** doživljava kao obrise svog zanata, jer kaže ona: „Glumac je izvođač radova“. Prilikom da radi sa rediteljem Bulajićem, Stevović je doživjela kao poštovanje svijesti i međusobno uvažavanje. „Glumci i reditelji, jedni bez drugih ne mogu“, uvjeren je Stevović, koja apostrofira doprinos njenih kolega na izgrađivanju glavnog lika, kojeg je ona tumači. Važnost kolegijalnosti i dobre atmosfere u ovom nikšićkom produkcijском naslovu, je bila bitna karika i za glumca **Miloša Pejovića**. Za njega je tekst mađarskog pisca višeslojan, što se, kazao je on, vidi i u drami, ali i u njenoj inscenaciji.

Na okruglom stolu kritike o predstavi, čulo se i mišljenje da je glumac **Jovan Krivokapić**, na izuzetno uvjerljiv način tumačio najpoetičniji lik u komadu. Za **Bobana Čvorovića**, angažman na ovom projektu znači više od samog glumačkog iskustva i igre, jer se postavkom ovog teksta, nastavio kontinuitet pozorišnog života u novoj zgradi Nikšićkog pozorišta. **Stevan Radusinović**, cijelu priču doživljava kroz sintagmu: „Pozorište se bavi istinom“. U raspravi o predstavi „Bilo jednom u maju“, čula se i ocjena o efektnoj svedenosti verbalnog izraza, što je karakteristika lika, kojeg veoma uspješno tumači **Nebojša Vulcanović**. Na kraju razgovora posvećenog predstavi sa kojom je počeo zvanični, takmičarski dio repertoara, čula se i poruka od njenih aktera: „Mi volimo život“.

S.Marojević

...Bilježimo...

Sa otvaranja XII „Međunarodnog festival glumca Nikšić 2015“

Festival čarobnjaka dubine duše

U Nikšićkom pozorištu sinoć je otvoren XII „Međunarodni festival glumca Nikšić 2015“. **Sonja Nikčević**, predsjednica Skupštine opštine Nikšić, u prigodnoj besjedi na otvaranju Festivala, istakla je da ta teatarska smotra glume znatno obogatila kulturni život Nikšića, ali ovog puta u novom ambijentu, koji je otvoren početkom godine.

Sonja Nikčević
predsjednica SO Nikšić

„Pozorište je konačno dobilo svoju adresu i svoju predivnu scenu, na kojoj mogu pozavidjeti i teatri većih sredina. Nikšićka pozorišna publika dočekala je ambijent kakav i zaslužuje. A, publika je ta koja daje smisao i život pozorištu. Nikšićka publika je posebnog senzibiliteta. Duga tradicija i istorija, koje baštini Nikšićko pozorište, izgradili su upravo takvu publiku“, zaključila je Nikčević. Ona je podsjetila da su scenu Nikšićkog pozorišta oživjele nove predstave rađene ove godine.

„No, i pored toga, nikšićka publika sa nestrpljenjem očekuje Festival glumca. On je jedinstven u regionu, jer u centar stavlja glumca, čarobnjaka, koji nas svojim umijećem rasplače, nasmije i povede u najtananije dubine duše. Festival će se baviti glumačkom igrom i savremenim dometima glumačkih dostignuća“, rekla je Nikčević. Najavila je da će ove godine na Festivalu gostovati glumci iz Beograda, Šabca, Sarajeva, Podgorice i Skoplja, ali i naši domaći glumci.

„Najuspješnijima će pripasti nagrade isključivo za glumu i doprinos glumi. Nagrada koja nosi ime Veljka Mandića, pozorišnog stvaraoca i nadasve poznatog glumca dodijeljena je večeras za izuzetan doprinos pozorišnom stvaralaštvu u Crnoj Gopri, i na narednim festivalima će biti dodijeljena bijenalno“, istakla je predsjednica opštinskog parlamenta. Ona je uvjerenjena da će festivalska publika biti nagrađena dobrim predstavama, jer to, kaže, obećava brižljivo odabrani repertoar ovogodišnjeg Festivala. Nikčević, je istovremeno izrazila uvjerenje da će publika znati da nagradi glumce burnim aplauzima, kao i nebrojeno puta do sada. Podsjećajući da su Ministarstvo kulture i Opština Nikšić realizovali brojne kulturne sadržaje tokom protekle dvije godine, Nikčević je naglasila da se i ovo izdanje Festivala glumca realizuje takođe, pod pokroviteljstvom Opštine Nikšić i Ministarstva kulture.

„Nadam se da ćemo gradu i našim sugrađanima kao i gostima podariti trenutke koje će pamtili. U trinaestodecenijskoj bogatoj tradiciji Nikšićkog pozorišta, ovo će biti još jedna značajna stranica. Ovog puta bogatija za dom, u kojem će Pozorište ubuduće živjeti i stvarati. Repertoar ovogodišnjeg Festivala obećava pravu pozorišnu svetkovinu. Posebno raduje što su na repertoaru Festivala i dvije predstave nastale u produkciji Nikšićkog pozorišta. Nadam se da će Nikšićko pozorište u godinama koje dolaze ponovo zablistati u punom sjaju i biti prepoznatljivo u kulturnom miljeu ovog grada i države Crne Gore“, naglasila je Nikčević, proglašavajući Festival otvorenim.

S.Marojević

... Bilježimo...

Na svečanom otvaranju Festivala uručena nagrada „Veljko Mandić“

Nikola Vavić – laureat

Reditelj **Nikola Vavić**, doajen crnogorskog teatra, dobitnik je nagrade „Veljko Mandić“, koja se tradicionalno dodjeljuje za doprinos pozorišnom stvaralaštvu u Crnoj Gori. To je, kako je sinoć rečeno na svečanom otvaranju XII „Međunarodnog festivala glumca Nikšić 2015“, jednoglasno i bez dvoumljenja, odlučio tročlani žiri, u sastavu: **Andro Martinović**, predsjednik i članovi **Goran Bulajić** i **Vojislav Krivokapić**. Vavić nije mogao doći u Nikšić da primi nagradu, pa je plaketa uručena Božu Kovačeviću, njegovom sestriću.

*Andro Martinović,
predsjednik žirija*

Teatrološka periodika o Nikoli Vaviću, zabilježila je da je on „umjetnik, rijetkog senzibiliteta, upornosti i energije, široke naobrazbe i poznavanja stranih jezika i kultura, a, istovremeno, duboko vezan za rodno tle, crnogorsku tradiciju i tokove savremene stvarnosti. Dao je snažan impuls i lični pečat u razvoju crnogorskog pozorišta u drugoj polovini XX vijeka i, zajedno sa plejadom vrsnih stvaralaca u Crnoj Gori, ugradio sebe u temelje scenske umjetnosti na ovim prostorima“, navodi se, između ostalog u odluci žirija.

Andro Martinović, obrazlažući odluku o dodjeli tog prestižnog priznanja, je naveo da nagrada pripada „čovjeku koji je bio Veljkov prijatelj i koji je njegov vršnjak. Već je suviše godina prošlo od Veljkove smrti, a Nikola Vavić će uskoro napuniti devedeset i jednu godinu, i to je, s obzirom na sve ono što je proživio, dostojno nekog priznanja. Zato neka ova nagrada bude nagrada u slavu umjetnosti i u slavu života. Za pozorište važi da je to prolazna umjetnost. Ali baš ona neponovljivost pozorišne igre, onda kada se pređe rampa, čini taj trenutak uzvišenim i jedinstvenim. Ta začaranost traje mnogo duže od eha posljednjeg aplauza“, istakao je

Martinović. On je podsjetio da je Nikola Vavić zaslužan „za neke od trenutaka koji su obilježili onu istoriju crnogorskog teatra koja je danas pomalo potisnuta, zarad neke novije istorije, koja će se tek preispitivati“, rekao je Martinović.

Spriječen da prisustvuje dodjeli nagrade, reditelj Vavić, u telegramu navodi da ga je dirnula vijest o nagradi koja nosi ime njegovog školskog druga, saradnika i porodičnog prijatelja - Veljka Mandića.

„Veljko je bio čovjek iz kojeg je izbijala neka neobjašnjiva energija, iskonska i duboka energija njegovih predaka, koju bi on pozajmljivao likovima koje je tumačio. Sve ono što je upio okom i umom, sve što je razmaknulo njegove vidike ka svijetu, čovjeku i sebi samom, nebrojeno puta je našlo izraza u njegovim ulogama. Mogao je da igra sve. Imao je neuništivu strast i pojavu koja je zračila. Svestrani i neobjašnjivi Veljko shvatao je nešto što se krije iza teksta, iza riječi, nešto što pokreće samu umjetnost. Bio sam i ostao fasciniran ulogama kojima

nas je uvijek iznenađivao. Kao prijatelj, plijenio je kičmenošću i dobrotom. Bio je skroman, hrabar i pravičan – ljudina od glave do pete. Čovjek i glumac kakvi se rijetko sreću. Poznato je da Šekspira, pozorišta rade onda kada imaju glumca koji može da bude glavni lik. U podjeli za predstavu koja je ostala moja neostvorena želja, Veljko je trebalo da bude kralj Lir. Kakav bi to Lir bio, živi Lir, kadar da ljepotu i dubinu Šekspirove istine donese iz vlastitog bića.

Zato budući glumci i ljudi od pozorišta uopšte, moraju znati kakvi su velikani koračali našom pozorišnom scenom. To ih obavezuje da idu stopama tih velikana, utemeljivača crnogorskog pozorišta. Da se bore za ovu nagradu, pečat dara i uzdarja“, navodi Vavić, u svom telegramu, koji je sinoć pročitao pred nikšićkom publikom.

Nikola Vavić, rođen je u Nikšiću, 1924. godine. Kao srednjoškolac odlazi u partizane i učestvuje u ratu. Par godina nakon oslobođenja, upisuje studije režije, ali će ubrzo, sa grupom

Sa uručenja plakete

svojih kolega, biti uhapšen i upućen u logor na Golom otoku, na četvorogodišnju robiju. Poslije povratka na slobodu, nastavlja studije na Akademiji za pozorište, film, radio i televiziju u Beogradu i piše svoju prvu dramu „Čovjek, žena i rodna gruda“, za koju dobija nagradu na anonimnom konkursu Savjeta za kulturu Crne Gore. Te 1956. godine, postaje reditelj i direktor drame Narodnog pozorišta u Nikšiću. No, nakon dvije sezone provedene u Nikšiću, uslijedila je tzv. „sječa pozorišta“, tako da Vavić prelazi u jedini preostali profesionalni teatar - Narodno pozorište u Titogradu, kasnije Crnogorsko narodno pozorište, u kojem ostaje do kraja svog profesionalnog angažmana.

U CNP-u, kao i na drugim jugoslovenskim scenama, režirao je brojna djela koja pripadaju klasičnoj i savremenoj jugoslovenskoj i svjetskoj drami: djela Njegoša, Držića, Sterije, Nušića, Ace Popovića, Jevrema Brkovića, Rotkovića, Gogolja, Čehova, Ibzena, Strindberga i drugih. Režirao je i emisije za radio i televiziju, kao i brojne kulturno-umjetničke programe, a bavio se i pedagoškim radom, kao profesor osnova scenskih umjetnosti.

Vavić je autor scenarija za dugometražni igrani film, snimljen u crnogorsko-sovjetskoj koprodukciji, „Živjeti zainat“, o vladici Petru I Petroviću Njegošu i konstituisanju crnogorske države, koji je prikazan u programu Filmskog festivala u Kanu. Dramatizovao je i adaptirao za scensko izvođenje više poznatih književnih djela Lalića, Nika Jovićevića, Đure Jakšića i drugih. Među nagradama koje je dobio za svoj rad, tu su i dvije nagrade grada Titograda „19. decembar“, prva nagrada za režiju na pozorišnim susretima „Joakim Vujić“ i zvanje počasnog građanina Leskovca, priznanje Udruženja dramskih umetnika Srbije i nagrada Televizije Beograd, kao i najveće crnogorsko nacionalno priznanje – Trinaestojulska nagrada za adaptaciju i režiju „Gorskog vijenca“, koji je izveden na proslavi stogodišnjice Hrvatskog narodnog kazališta u Zagrebu, 1961. godine. Ima status istaknutog crnogorskog kulturnog stvaraoca.

S. Marojević

...Najava programa za srijedu, 04. novembar...

„Brašno u venama“ – priča sa elementima romaneskne forme

Treći dan takmičarskog dijela programa XII „Međunarodnog festivala glumca Nikšić 2015“, rezervisan je za sarajevski produkcijski naslov „**Brašno u venama**“. Komad je rađen po tekstu **Igora Štiksa**, a u koprodukciji Sarajevskog ratnog teataru i tamošnjeg Internacionalnog teatarskog festivala MESS – Scena MESS. Režiju potpisuje **Boris Liješević**, a gluma je povjerena: **Mikiju Trifunovu, Kaći Dorić, Izudinu Bajroviću, Admiru Glamočaku, Selmi Alispahić i Jasenku Pašiću**. Riječ je o praiizvedbi Štiksovog teksta, koji govori o emocionalnom i ideološkom jazu generacija i suočavanju sa prošlošću, kao bitnim segmentima budućnosti. Dramatizaciju je uradila **Dubravka Zrnčić Kulenović**, scenografiju **Vedran Hrustanović**, kostimografiju **Lejla Hodžić**, a autor muzike je **Duško Šegvić**.

Navodeći da je „Brašno u venama“ - komad o porodici koju je rat rasuo po svijetu, a koja se poslije više od 20 godina susreće u jednom gradu, stanu i jednoj noći, reditelj predstave **Boris Liješević**, naglašava da su ljudska prošlost i traume postale pogled na svijet, način razmišljanja i obrazac ponašanja. „Na Balkanu gdje ratovi kreiraju istoriju, geografiju, ekonomiju, kulturu, politiku, obrazovanje, trauma postaje nacionalno blago,

identitet, političko sredstvo, tradicija, vaspitanje... Ovo je drama na koju su njeni junaci čekali decenijama. Drama povratka, susreta, progovaranja, krivice, prevazilaženja, raspleta i na kraju pomirenja“, kaže Liješević. On dodaje da na Balkanu pomirenje postaje prijatnija, jer zahtijeva suočenje, prihvatanje i otvaranje nove i nepoznate stranice.

Autor dramskog teksta Igor Štiksa, kaže da je priča ove drame nastajala godinama. „Prvi motivi su se pojavili još za vrijeme mog boravka u Chicagu, gdje sam sretao porodice našeg porijekla u kojima sam vidio duboko generacijsko nerazumijevanje. Djeca nijesu mogla u potpunosti razumijeti svoje roditelje, iskustvo i istoriju koju su donijeli sa sobom u Ameriku. To mi je izgledalo kao nepravda, da naslijedite sve te traume, a živite i želite se razvijati u svijetu u kojem za njih nema mjesta i čak su prepreka za taj razvoj“, objašnjava Štiksa. Njegova poruka je, da moramo naučiti kako se hvata bumerang prošlosti, prije nego nas on ponovo povrijedi, ne da bismo ga odbacili i zaboravili, već da bismo spriječili da nam osakati budućnost.

Dramaturškinja Dubravka Zrnčić Kulenović, kaže da je afirmacija savremenog teksta jedna od osnovnih namjena teatra. „Brašno u venama“, prema njenoj ocjeni, je sjajna priča sa dosta elemenata romaneskne forme, koja otvara prostor partnerskoj igri, što provocira na nivou emocija i prepoznavanja. „Zadatak je bio prepoznati sebe, te se suprotstaviti bumerangu prošlosti kako nam se ne bi ponovo vratio“, zaključuje Zrnčić Kulenović.

S.Marojević

...Festival iz ugla kritike...

Pozorište je mjesto izazova

Zašto se bavimo umjetnošću? Da bi smo prekoračili barijere, izašli izvan sopstvenih granica, ispunili svoju prazninu. Ispunili sebe. To nije stanje, uslovnost, već proces kojim ono mračno u nama lagano postaje prozirno. U toj borbi sa sopstvenom istinom, u tom pokušaju

Vanja Kovačević

strgavanja životne maske, pozorište sa svojom punokrvnom prijemčivošću uvijek se činilo kao mjesto izazova. Ono je sposobno da sebi i publici bude iskušenje, slamajući usvojene stereotipne poglede, osjećanja i prosuđivanja – utoliko drastičniji što se ogleda u dahu ljudskog tijela i unutrašnjim impulsima. To rušenje i sknavljenje tabua, ta transgresija stvara šok koji zbaca masku, osposobljavajući nas da se predamo nečemu što je nemoguće definisati, ali u čemu učestvuju Eros i Karitas.

Suštinu pozorišta čini davanje. Čovjek u potpunosti mora dati sebe, sa povjerenjem, mora pred drugog položiti svoju najdublju intimu, kao kad se daje u ljubavi. Tu leži ključ. Vrhunsko pozorište možemo ostvariti samo ako mu se predamo do kraja, ponizno, bez otpora. Jer, jedino takav čin donosi oslobođenje, donosi radost. A da je zaista tako pokušaćemo da vas uvjerimo tokom sedmice koja je pred nama i tokom koje će te moći da vidite ostvarenja koja jasno govore da teatar nije razbribriga, već kako kaže Fink, jedan od osnovnih fenomena ljudskog postojanja.

...

(Iz bilježnice Vanje Kovačevića, novinara i publiciste / moderatora razgovora o predstavama XII „Međunarodnog festival glumca Nikšić 2015“)

JU Nikšičko pozorište

Trg Save Kovačevića, br 5

Tel. 040/213-566

e-mail: niksickopozoriste@gmail.com

Web sajt: www.niksickopozoriste.me

Redakcija biltena

Tekstove piše i bilten uređuje: **Slavojka Marojević**

Dizajn korica: **Milka Delibašić**

Fotografije: **Vesko Perović**

Grafički prelom i dizajn strana: **Milinko Žižić**

Tehnička priprema tekstova: **Vesna Vukićević**

e-mail redakcije biltena: slavam@t-com.me

Tel. 040/213-566

067/636-147

Tiraž: 50 primjeraka

